

SEE 2082 (2026)

अनिवार्य सामाजिक अध्ययन

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : ७५

दिइएका निर्देशनका आधारमा आफ्नै शैलीमा सिर्जनात्मक उत्तर दिनुहोस् :

समूह 'क'

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(११×१=११)

१. नेपालको राष्ट्रिय गौरव भएकाउने कुनै दुई सम्पदाको नाम लेख्नुहोस् ।
२. सङ्घीय शासन व्यवस्थाको कुनै एक चुनौती लेख्नुहोस् ।
३. छाउपडी प्रथा भनेको के हो ?
४. मानौं तपाईंको साथीलाई एकजना आफन्तले घरेलु हिंसा गर्दा रहेछन् । यो कुरा थाहा पाएपछि तपाईंले साथीलाई के सल्लाह दिनुहुन्छ ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
५. प्रथम विश्व युद्धका नेपालको प्रधानमन्त्री को थिए ?
६. दोस्रो विश्वयुद्धले विश्वव्यापी आर्थिक सङ्कट कसरी निम्त्यायो ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
७. प्रत्यक्ष करको एक विशेषता लेख्नुहोस् ।
८. तपाईंले खुत्रुकेमा जम्मा गरेको पैसा बैङ्कमा जम्मा गर्नु परेमा वचत र चल्ती खातामध्ये कुन खातामा जम्मा गर्नुहुन्छ, किन ?
९. संयुक्त राष्ट्र सङ्घको प्रधान कार्यालय कहाँ छ ?
१०. विश्वव्यापीकरणबाट नेपालले कसरी फाइदा लिन सक्छ ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
११. गुणस्तरीय जीवन कायम गर्न तपाईंको परिवारमा गरेको एउटा अभ्यासको उदाहरण दिनुहोस् ।

समूह 'ख'

तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(९×४=३६)

१२. व्यक्तिका लागि सामाजिकीकरणको प्रक्रिया किन महत्त्वपूर्ण छ ? चार बुँदामा प्रष्ट पार्नुहोस् ।
१३. दिगो विकासको अवधारणाअनुसार विकास कार्य गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुरा चार बुँदामा लेख्नुहोस् ।
१४. सम्पदा संरक्षणका लागि स्थानीय सरकारले के कस्ता कार्यहरू गर्नुपर्छ भन्ने कुरा उल्लेख गरी स्थानीय सरकारलाई पत्र लेख्नुहोस् ।
१५. के मलाला युसुफजाई साच्चिकै प्रेरणादायी व्यक्तित्व हुन् ? तर्कसहित आफ्नो विचार प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

अथवा

लोकगीतमा मौलिकता जोगाउन युवाहरूको भूमिका कस्तो हुनुपर्छ ? आफ्नो विचार प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

१६. मानव बेचबिखन अन्त्य गर्न कानुन बनाएर मात्र पुग्दैन । यसका लागि अरु के के गर्नुपर्छ ? सुझाव प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
१७. नेपालमा राजनीतिक दल दर्तासम्बन्धी व्यवस्था उल्लेख गर्नुहोस् ।
१८. नेपालमा आउन सक्ने कुनै चारओटा प्राकृतिक विपत्को सूची बनाई तिनीहरूबाट सुरक्षित रहने एक एकओटा उपाय लेख्नुहोस् ।
१९. समसामयिक घटनावारे जानकारी हुनुपर्छ भन्ने विषयमा दुई साथीबिचको संवाद तयार पार्नुहोस् ।
२०. नेपालमा भौगोलिक रूपमा जनसङ्ख्या वितरण समान रहेको पाइँदैन, यसका चार कारण बुँदागत रूपमा लेख्नुहोस् ।

समूह 'ग'

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् :

(४×७=२८)

२१. उपभोक्ता अधिकार भनेको के हो ? उपभोक्ता अधिकार संरक्षणका लागि एक सचेत उपभोक्ताको भूमिका कस्तो हुनुपर्छ ? छ बुँदामा उल्लेख गर्नुहोस् । (१+६=७)
२२. पृष्ठभरिको नेपालको नक्सा कोरी निम्न तथ्यहरूलाई उपयुक्त सङ्केत प्रयोग गरेर भर्नुहोस् ।

(क) जुट उत्पादन क्षेत्र

(ख) नारायणी नदी

(ग) नेपालगन्ज

(घ) सैपाल हिमाल

अथवा

पृष्ठभरिको दक्षिण अमेरिका महादेशको नक्सा कोरी निम्न तथ्यहरूलाई उपयुक्त सङ्केत प्रयोग गरेर भर्नुहोस् ।

(क) एन्डिज पर्वत

(ख) टिटिकाका ताल

(ग) उरुग्वे

(घ) अमेजन नदी

दृष्टिविहीनका लागि मात्र

भूकम्पबाट आफ्नो परिवारमा धनजनको क्षति हुन नदिन तपाईं के के उपाय अपनाउनुहुन्छ ? कुनै सात उपाय लेख्नुहोस् ।

२३. पञ्चायती व्यवस्था उदयको पृष्ठभूमि लेखी यसको पतनका कारणहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
२४. नेपालमा पर्यटनको महत्त्व र प्रवर्धन गर्ने उपाय समेटी साथीलाई पठाउने इमेलको नमुना तयार पार्नुहोस् ।